

การศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร

นายชาวลิต สุไลมานดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0525-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF THE APPLICATION OF THE FIVE BASIC VALUES
IN DAILY LIVES OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS,
BANGKOK METROPOLIS**

Mr. Chaowalit Sulaimandi

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Teaching Social Studies**

Department of Secondary Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic year 2000

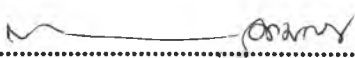
ISBN 974-13-0525-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร
โดย นายเชาวลิต สุไลมานดี
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ก่องแก้ว เจริญอักษร

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

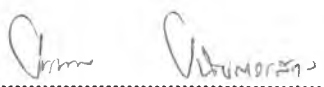

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ ลินลาร์ตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ก่องแก้ว เจริญอักษร)

.....กรรมการ
(อาจารย์อรุณพล อนันตวรสกุล)

เชาวลิต สุไลมานดี : การศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF THE APPLICATION OF
THE FIVE BASIC VALUES IN DAILY LIVES OF MATHAYOM SUKSA THREE
STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย พานิช, อ.ที่ปรึกษาร่วม :
รศ.ก่องแก้ว เจริญอักษร, 87 หน้า. ISBN 974-13-0525-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการไปใช้ในชีวิต
ประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
และแบบสัมภาษณ์ ตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 320 คน
จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการ
สัมภาษณ์ มีจำนวน 40 คน จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม วิเคราะห์
ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนำความรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปปฏิบัติบ่อยแต่ไม่สม่ำเสมอ
และนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์เห็นตรงกันว่า ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ มีความสำคัญทำให้รู้จักประหยัด
มีความอดทน มีความรับผิดชอบ พึ่งตนเองได้ มีใจอ่อนโยนและมีระเบียบ โดยเฉพาะมีการนำค่านิยม
ดังต่อไปนี้ไปปฏิบัติคือ อดทน ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด สะสมเงินฝาก และ
ชื่อของผลิตในไทย

ภาควิชา	มัธยมศึกษา
สาขาวิชา	การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา	2543

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4183681227 : MAJOR TEACHING SOCIAL STUDIES

KEY WORD: THE FIVE BASIC VALUES

CHAOWALIT SULAIMANDI : A STUDY OF THE APPLICATION OF THE FIVE BASIC VALUES IN DAILY LIVES OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF. WALAI PANICH, D.Ed, THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. KONGKAEW CHAROEN-AKSORN, 87 pp. ISBN 974-13-0525-7.

The purpose of this research was to study the application of the five basic values in daily lives of Mathayom Suksa Three students in Bangkok Metropolis.

The research instruments of this study were the questionnaire and interview forms. The sample for the questionnaire were 320 Mathayom Suksa Three students from the secondary schools under the Department of General Education in Bangkok Metropolis. The data from questionnaire were analyzed by means of the percentage, arithmetic means and standard deviation. The sample for the interview were 40 students in Bangpakok Wittayakom school. The data were analyzed by means of frequencies.

The research results were that the students not regularly applied the knowledge of five basic values in daily lives. The students being interviewed relatively agreed that the five basic values were important to enhance the economy, patience, responsibilities, self-reliance, gentleness and orderliness especially the application of these following values in daily lives : patience, school discipline observance, drug addiction avoidance, saving expense and consumption of Thai products.

Department Secondary Education
Field of study Teaching Social Studies
Academic year 2000

Student's signature

Chaowalit Sulaimandi

Advisor's signature

Walai Panich

Co-advisor's signature

Kongkaew Charoenakorn

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความเมตตา ความช่วยเหลือ และคำแนะนำจากรองศาสตราจารย์ก้องแก้ว เจริญอักษร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมเป็นอย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสองด้วยความเคารพ และซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุดมสิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์อรุณพล อนันตวรสกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ประกอบด้วย นายสุจริต บัวพิมพ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรา รอดคารา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงกมล ลินเพ็ง ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข แนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ คุณชลธิชา ดวงช่อม คุณวลัยพร พรรณโณ คุณสุวิมล รอดอินทร์ คุณนิภา ททรัพย์สิงห์ เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณอาจารย์ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์ คุณศนิชา เฟื่องเรือง คุณเด่นดาว ชลวิทย์ คุณจาริณี จันท์ศรี และ คุณวิมล กระจ่างทอง ที่ให้ข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย และกองทุนรองศาสตราจารย์ ก้องแก้ว เจริญอักษร ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และอาจารย์จันทนา สรุปล รวมถึงอาจารย์ในหมวดวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคมทุกท่านที่ให้ความรักและให้โอกาสผู้วิจัยในการศึกษาต่อจนประสบความสำเร็จ.

ชาวลิต สุโกลมานดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายและประเภทของค่านิยม.....	7
การเกิดค่านิยม.....	10
การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาค่านิยมของนักเรียน.....	13
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ.....	16
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ที่ปรากฏในหนังสือเรียนวิชาบังคับสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
- งานวิจัยภายในประเทศ.....	27
- งานวิจัยต่างประเทศ.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การนำเสนอข้อมูล.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	46
สรุปผลการวิจัย.....	47
อภิปรายผลการวิจัย.....	48
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	51
รายการอ้างอิง.....	53
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	58
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	60
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย.....	75
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
ภาคผนวก จ สรุปผลการสัมภาษณ์นักเรียน.....	84
ประวัติผู้เขียน.....	87

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ที่ปรากฏในหนังสือเรียนวิชาบังคับสังคมศึกษา ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	20
2	จำนวนตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตาม โรงเรียน.....	31
3	จำนวน ค่าร้อยละของตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสภาพ.....	37
4	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การนำความรู้ เรื่องคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ.....	38
5	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การนำความรู้ เรื่องคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในด้านการประหยัดและออม.....	39
6	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การนำความรู้ เรื่องคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพ กฎหมาย.....	40
7	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การนำความรู้ เรื่องคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของ ศาสนา.....	41
8	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การนำความรู้ เรื่องคำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ในด้านการมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	42
9	แสดงการแจกแจงความถี่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในประเด็นความสำคัญของ คำนิยามพื้นฐาน 5 ประการ ที่มีต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน.....	43

สารบัญ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	แสดงการแจกแจงความถี่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในประเด็นการนำความรู้เรื่อง ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน.....	44